

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-67/17-B

Název právnické osoby vykonávající činnost školy a školského zařízení	Výchovný ústav a střední škola, Dřevohostice, Novosady 248
Sídlo	Novosady 248, 751 14 Dřevohostice
E-mail právnické osoby	reditel@vumdrevohostice.cz
IČ	70259917
Identifikátor	600031829
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Karel Jakubál
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místa inspekční činnosti	Novosady 248, 751 14 Dřevohostice Dolní 107, 751 14 Dřevohostice Kostelní 234, 751 14 Dřevohostice
Termín inspekční činnosti	17. – 19. 1. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení dílčích jevů v podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. a) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Poslední inspekční činnost ve školském zařízení proběhla v květnu a červnu 2016.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „školské zařízení“) vykonává činnost v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení, a to ve výchovném ústavu (dále „VÚ“), střední škole (dále „SŠ“) a školní jídelně (dále „ŠJ“).

Nejvyšší povolený počet lůžek ve VÚ je 28 (4 výchovné skupiny). Ke dni inspekce bylo v evidenci VÚ 23 dětí (1 dítě bylo přijato v průběhu inspekce), 15 bylo přítomno fyzicky. Nepřítomno bylo 7 dětí, z toho 5 na útěku, 1 dítě na dlouhodobé dovolence a 1 dítě ve zdravotnickém zařízení.

Ve školním roce 2016/2017 realizuje SŠ dvouleté obory poskytující střední vzdělání s výučním listem v oborech vzdělání 23-51-E/01 Strojírenské práce a 36-67-E/02 Stavební práce. Vzdělávání žáků se uskutečňuje podle platných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“). V době inspekce se v SŠ vzdělávalo 23 žáků.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Školské zařízení, jeho organizace, funkčnost a způsob řízení se od minulé inspekce nezměnily, odpovídají velikosti, zaměření a personálnímu složení. Veškerá činnost školského zařízení a jeho součástí vychází z cílů aktualizované koncepce, která svým obsahem odpovídá a je v souladu se ŠVP pro VÚ a SŠ. Jejich naplňování je realizováno prostřednictvím celoročního plánu, rozpracovaného do měsíčních a týdenních plánů. Ředitel delegoval některé pravomoci na pověřené pracovníky jednotlivých úseků (školy, výchovy, ekonomiky).

Informace o dětech a výsledcích vzdělávání si pedagogičtí pracovníci předávají a projednávají je při osobním kontaktu nebo na provozních poradách a zaznamenávají je do elektronického informačního systému. Součástí koncepce je cílená práce s osobami odpovědnými za výchovu dětí. Děti mají možnost telefonických, písemných a osobních kontaktů se svými zákonnými zástupci nebo rodinami. VÚ podporuje formou dovolenek o víkendech a prázdninách pobyt dětí v rodinách nebo možnost návštěv rodinných příslušníků ve školském zařízení. K udržování a rozvoji kontaktů jsou vedeny jak děti, tak osoby blízké v součinnosti s odbornými pracovníky školského zařízení (etopedka a vedoucí vychovatel), pracovníky orgánu sociálně právní ochrany dítěte (dále „OSPOD“), kurátory a státními zástupci, případně s využitím případových konferencí.

Personální podmínky školy a školského zařízení jsou i nadále stabilizované. Ředitel umožňuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, doplňování kvalifikace a rozšiřování odborných znalostí a dovedností formou jejich účasti na seminářích, kurzech nebo samostudiem. Ředitel školského zařízení splňuje podmínky a předpoklady pro výkon své funkce. Při své práci uplatňoval dlouholeté zkušenosti ze své pedagogické praxe v tomto zařízení. V personální oblasti nedošlo od poslední inspekce ke změnám.

Z pedagogických pracovníků 2 učitelé odborného výcviku (s pracovním poměrem na dobu určitou) nesplňovali předpoklad odborné kvalifikace pro přímou pedagogickou činnost, kterou vykonávali. V současné době si oba doplňují požadovanou kvalifikaci studiem v rámci celoživotního vzdělávání. Ředitel prokazatelně doložil (opakované inzeráty na úřadu práce), že nemohl tuto činnost zajistit pedagogickými pracovníky s odbornou kvalifikací. Metodická podpora všem pedagogickým pracovníkům byla zajištěna etopedkou.

Na kvalitu výchovy a vzdělávání dětí mají výrazně pozitivní vliv terapie (canisterapie, hipoterapie). Terapie školského zařízení dětem nabízí formou zájmových kroužků, které vedou

pedagogičtí nebo externí pracovníci. Z rozhovorů s dětmi vyplynulo, že této nabídce se zájmem využívají a činnosti pravidelně navštěvují.

Zařízení má velmi dobré materiální podmínky k výchovné i vzdělávací činnosti. Výchovné skupiny svým uspořádáním naplňují filozofii rodinného prostředí. Součástí VÚ je také startovací byt. Děti mají dostatek soukromého prostoru na pokojích, včetně uzamykatelných skříněk na osobní věci. Obývací pokoj využívají k zájmovým činnostem, přípravě do školy a odpočinku. Ve spolupráci s vychovateli se podílí na přípravě jídel, včetně úklidových prací. Dochází k upevňování vhodných návyků do dalšího života. Učebny SŠ jsou prostorné, vybavené novým žákovským nábytkem, odpovídajícími učebními pomůckami a didaktickou technikou. Vybavení prostředky informačních a komunikačních technologií je na standardní úrovni. Odborný výcvik probíhá nejen na pracovištích SŠ, ale i na pracovištích smluvních partnerů. Pozitivem v této oblasti je cílená péče o čistotu a úpravu prostředí SŠ, školského zařízení i obce Dřevohostice a Domaželice, k čemuž jsou děti vedeny v rámci všech činností.

Prostory využívané školským zařízením byly udržované, esteticky a vkusně vyzdobené pracemi dětí, učebny byly vybaveny nástěnnými mapami i názornými pomůckami, vytvářely podnětné prostředí pro jejich pobyt a výuku. Rozlehlé vnější prostory zařízení vytvářejí rovněž příznivé podmínky pro pobyt dětí venku, a to jak při pracovních činnostech, tak při sportovních aktivitách ve vlastním sportovním areálu. Od minulé inspekční činnosti došlo ke zlepšení materiálních podmínek, podařilo se dobudovat zázemí pro toto sportoviště.

Oblast bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (dále „BOZ“) je stanovena ve školním řádu SŠ a vnitřních řádech. Fyzickou prohlídkou prostor užívaných dětmi nebyla zjištěna rizika v zajištění bezpečného prostředí pro jejich pobyt. S bezpečnostními pravidly byly děti prokazatelně průběžně seznamovány na začátku školního roku, při svém příchodu do školského zařízení a před každou specifickou činností. Pro praktickou výuku v jednotlivých oborech jsou žákům poskytovány osobní ochranné pracovní prostředky. Jejich používání bylo prokázáno v průběhu inspekce. Školské zařízení vede knihy úrazů dětí samostatně pro SŠ i VÚ. Systém zajištění BOZ dětí i zaměstnanců se od minulé inspekce nezměnil.

Součástí školského zařízení je vlastní ŠJ. Strávníkům věkové skupiny 15 a více let bylo poskytováno školní stravování v rozsahu služeb stanovených vyhláškou o školním stravování, včetně celodenního pitného režimu. Od minulé inspekce nebyl ke školnímu stravování přihlášen žádný strávník, jehož zdravotní stav by vyžadoval omezení podle dietního režimu. Ředitel školského zařízení ve vnitřním řádu stanovil dětem, kterým náleží plné přímé zaopatření, při významných osobních příležitostech příslušné navýšení stravného za kalendářní rok.

Finanční prostředky, se kterými školské zařízení hospodařilo, mu umožňovaly pokrýt potřeby při zajištění plného přímého zabezpečení dětí a realizaci a naplňování školních vzdělávacích programů. Školské zařízení hospodařilo s peněžními fondy, s jejichž využitím došlo i ke zlepšení materiálních podmínek ve školském zařízení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školské zařízení zajišťuje dětem systematickou odbornou péči a poradenskou pomoc. Výchovně vzdělávací postupy a individuální přístup jsou založeny na velmi dobrých znalostech každého dítěte všemi pedagogickými pracovníky. Programy rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“), včetně hodnocení jejich plnění jsou kvalitně zpracované a uložené v osobních spisech dětí u etopedky. PROD odpovídaly svým obsahem a formou požadovaným cílům, podílí se na nich všichni odborní i pedagogičtí pracovníci. U každého dítěte je

respektován individuální přístup, včetně jeho sebehodnocení a v rámci PROD je tato oblast sledována. Podpůrná opatření jsou dětem poskytována efektivně vzhledem ke specifickým osobnosti dětí.

Vzdělávací cíle pomáhá naplňovat systém poradenských služeb přizpůsobený potřebám dětí ve VÚ. Všichni pracovníci úzce spolupracují, aktivním klíčovým pracovníkem je etopedka, která využívá činnosti sociálních pracovníků, spolupracuje se všemi pedagogy, školskými poradenskými zařízeními, externí psycholožkou, psychiatrem a dalšími odborníky.

Sledované činnosti ve VÚ odpovídaly týdenním plánům, byly pestré a atraktivní, děti se do nich bez problémů zapojovaly. Patřičná pozornost byla věnována přípravě do školy, pracovním a sportovním činnostem. Všechny metody a formy výchovných a vzdělávacích činností byly vhodně zvoleny. Vychovatelé děti motivovali a povzbuzovali je. Činnosti probíhaly individuálně i skupinově. Děti byly při rozhovorech vstřícné a otevřené. Dokázaly sdělit svůj názor a potvrdily, že se mohou vyjadřovat k hodnocení. Ve všech skupinách vychovatelé s chlapci hovořili, rozebírali a hodnotili aktuální den. Mimoškolní činnost je realizována zejména prostřednictvím kroužků (ledního hokeje, tenisu a stolního tenisu, kopané, kulturistiky, střeleckého, výtvarného, kroužku vaření a speciálních terapií).

Výuka v SŠ byla sledována v teoretickém i praktickém vyučování. Vyučovací hodiny byly dobře připraveny, učivo bylo vhodně prezentováno, dostatečně upevňováno a efektivně propojeno se situacemi z běžného života. Metody a formy výuky odpovídaly vzdělávacím potřebám a možnostem žáků. Hospitované hodiny probíhaly v příznivém a nestresujícím klimatu. Vyučující zohledňovali pomalejší pracovní tempo žáků a pomáhali jim při řešení konkrétních situací. Ve výuce byly uplatňovány vhodné postupy a strategie, které přispívaly k rozvoji osobnosti žáků. Všichni učitelé vedli žáky k aktivnímu zapojení do výuky. Dávali žákům dostatečný prostor ke komunikaci a žáci v diskusi mohli odpovídající formou vyjádřit svůj názor. Žáci většinou respektovali nastavená pravidla a s učiteli spolupracovali. Jejich aktivní zapojení do výuky bylo výrazně ovlivněno aktuálním psychickým a fyzickým stavem (podmíněno diagnózou a medikací).

Střední škola věnuje intenzivní pozornost realizaci odborného výcviku. Aktivně vyhledává pracovní možnosti pro uskutečnění výuky na reálných pracovištích, což se jí úspěšně daří. Výuka probíhala v souladu s individuálními možnostmi a potřebami žáků. Byly rozvíjeny hlavně jejich pracovní a odborné kompetence. Většina žáků prokazovala dobrou úroveň osvojených vědomostí a dovedností potřebných k výkonu jednoduchých činností.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Se systémem hodnocení, právy i povinnostmi byly děti seznámeny při svém příchodu, souhlasily s ustanoveními a pravidly vnitřního řádu. Při hodnocení pedagogičtí pracovníci vycházeli především z individuálního přístupu ke každému dítěti a jeho diagnózy. U dětí ve VÚ se vzhledem k jejich poruchám chování průběžně sleduje plnění stanovených povinností, respektování zadaných úkolů a sociálních pravidel. Využívá se slovního i bodového hodnocení, které je motivační. Z rozhovorů s dětmi vyplynulo, že hodnoticí systém akceptují, rozumí mu a mohou se k němu vyjádřit. Informace o hodnocení jsou pedagogickými pracovníky pravidelně předávány mezi SŠ a VÚ. Hodnocení jsou s dětmi projednávána individuálně, ve výchovných skupinách i na komunitních setkáních. Ze všech opatření ve výchově od začátku školního roku převažují negativní nad pozitivními. Kapesné bylo dětem v zařízení vypláceno v maximálně stanovené výši.

Funkci výchovného poradce vykonává ředitel školy, který úzce spolupracuje s etopedkou. Při své činnosti využívají spolupráce s odborníky a se školskými poradenskými zařízeními.

Vzhledem k počtu žáků v zařízení je přenos informací o potřebách žáků mezi pracovníky efektivní.

Preventivní aktivity vycházejí ze zpracovaného Minimálního preventivního programu, jeho obsah se prolíná celým výchovně vzdělávacím procesem a využívá všechny postupy a dostupná opatření k jeho realizaci (včetně opatření ve výchově). Ve školském zařízení přetrvávají útky dětí a ty se opakují. Školské zařízení řeší a přijímá opatření k těmto negativním projevům chování dětí. Ta však nejsou vždy účinná. Jiné projevy negativního chování, např. vulgarity, se daří usměrňovat.

Dosažené výsledky žáků ve SŠ výrazně ovlivňuje vysoká míra absence ve výuce. Pro klasifikaci žáků využívá škola standardní postupy, velkou pozornost věnovali učitelé průběžnému motivačnímu hodnocení. Výsledky vzdělávání jsou průběžně konzultovány mezi vyučujícími a pravidelně předkládány na jednání pedagogické rady. Pro přehled mají jednotliví žáci zavedeno osobní portfolio, do kterého si zařazují všechny písemné práce v průběhu roku. Ve školním roce 2015/2016 prospělo celkem 18 žáků, 2 žáci opakují ročník a 9 žáků ukončilo studium. K závěrečným zkouškám byli přihlášení 4 žáci a všichni zkoušky úspěšně vykonali.

Součástí celoročního plánu jsou např. exkurze nebo soutěže odborných dovedností, kterých se žáci úspěšně účastní.

Školské zařízení dále aktivně spolupracuje zejména s dalšími organizacemi stejného zaměření – VÚ, zřizovatelem, školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými zařízeními, kurátory, státním zástupcem, OSPOD, obcemi Dřevohostice a Domaželice, Policií ČR a soudy. Spolupráce se zákonnými zástupci dětí je individuální, snaha pracovníků školského zařízení o komunikaci zůstává v mnohých případech bez odezvy.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Ve školském zařízení je i nadále funkčně využíván elektronický systém - týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, PROD.
- Podařilo se dobudovat zázemí sportovního areálu školského zařízení.

Silné stránky

- Příznivé prostorové, materiální, personální a finanční podmínky vytvářejí pozitivní vliv na výchovu a vzdělávání, včetně samostatného bydlení pro zletilé nezaopatřené osoby.
- Školské zařízení poskytuje pestrou a rozmanitou nabídku volnočasových aktivit a terapií, kterou děti využívají.
- Aktivní a úspěšné vyhledávání dalších externích partnerů střední školy pro realizaci odborného výcviku praktického vyučování.

Slabé stránky

- Systém hodnocení dětí neupřednostňoval pozitivní motivaci dítěte, počet udělených negativních opatření ve výchově významně převažoval.
- Nedaří se přijmout účinná opatření pro snížení počtu úteků dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podporovat a efektivně využívat hodnoticí systém, a to zejména při udělování kladných opatření.
- Analyzovat příčiny útekovosti a přijímat účinná opatření.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy a školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout opatření k odstranění zjištěných nedostatků a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, ze dne 2. 12. 1991, včetně Dodatků č. 1 – 5
2. Jmenování do funkce ředitele školy, č. j. MSMT-29 818/2012-25, ze dne 10. července 2012, s účinností od 1. srpna 2012
3. Potvrzení ve funkci, č. j. MSMT-32708/2014-2, ze dne 19. září 2014, s účinností od 1. září 2014
4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 17. ledna 2017
5. Rozhodnutí o změnách v údajích uvedených v rejstříku škol a školských zařízení (nejvyšší povolený počet lůžek ve školském zařízení), č. j. MSMT-45929/2015-3, s účinností od 5. ledna 2016
6. Školní výchovně vzdělávací program pro výchovu a vzdělávání v zařízení pro výkon ústavní výchovy VÚ Dřevohostice „RESOCIALIZACE“, ze dne 1. ledna 2016
7. Vnitřní řád, čj. 79/2016, s účinností od 15. ledna 2016
8. Koncepce resocializačního a reedukačního programu VÚ a SŠ Dřevohostice, ze dne 1. června 2014
9. Výroční zprávy o činnosti za školní rok 2015/2016
10. Zápisy z porad vychovatelů a pedagogických rad vedené k termínu inspekční činnosti
11. Kniha denní evidence zařízení 1. – 4. výchovné skupiny vedená k termínu inspekční činnosti
12. Celoroční plán práce VÚ a SŠ Dřevohostice, pro školní rok 2016/2017
13. Týdenní plány činností k termínu inspekční činnosti
14. Rozpis pracovní doby vychovatelů a asistentů pedagoga, platný pro školní rok 2016/2017

15. Přehled udělených/uložených opatření ve výchově za období od 30. srpna 2016 do data inspekční činnosti
16. Rozdělení chlapců do výchovných skupin, stav k datu inspekční činnosti
17. Osobní spisy dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti (namátkový výběr)
18. Programy rozvoje osobnosti dětí k termínu inspekční činnosti
19. Dlouhodobá strategie prevence rizikového chování - dokument nedatován
20. Zápisy z celoustavních komunitních setkání vedené k termínu inspekční činnosti
21. Knihy úředních návštěv vedené k termínu inspekční činnosti (2krát)
22. Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2016/2017
23. Rozvrh hodin ve školním roce 2016/2017
24. Matrika školy – elektronická verze, ze dne 18. ledna 2017
25. Minimální preventivní program na období školního roku 2016/2017, ze dne 1. září 2016
26. Program proti šikanování, příloha MPP č. 1
27. Preventivní protidrogový program, příloha č. 2 MPP
28. M8 – Výkaz o střední škole podle stavu k 30. září 2016, elektronická verze
29. Personální údaje o zaměstnancích organizace seznam dle osobního čísla – sestava ze dne 17. ledna 2017; Potvrzení o studiu od 1. září 2016 (Pedagogická fakulta Ostravská Univerzita – Speciální pedagogika pro učitele praktického vyučování) zaměstnanců s osobním číslem 177 a 178; Formulář pro hlášení volného pracovního místa Úřadu práce České republiky – oblastní pracoviště Přerov (datum expirace: 31. 12. 2017); Hlášenka volného pracovního místa ze dne 19. ledna 2017
30. Plán dalšího vzdělávání, ze dne 8. dubna 2015, s platností do 31. prosince 2018 včetně Příloh č. 1 a 2: Vyhodnocení a stav dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ze dne 8. dubna 2015 a 1. října 2016
31. Dokumentace vztahující se k BOZ
32. Dokumentace potřebná a vztahující se ke školnímu stravování za kalendářní rok 2016; Provozní řád školní kuchyně ze dne 14. prosince 2015; Vnitřní řád školní jídelny ze dne 2. ledna 2016
33. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. prosinci 2015
34. Rozbor hospodaření za rok 2015 ze dne 29. února 2016
35. Rok 2016 akce od 1. září 2016 (majetek) – přehled zpracovaný školským zařízením
36. Inspekční zpráva Čj. ČŠIM-917/16-M
37. Protokol o kontrole Čj. ČŠIM-918/16-M

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy a školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Libor Žilka, školní inspektor

Mgr. Žilka Libor v. r.

Mgr. Jiří Kubálek, školní inspektor

Mgr. Jiří Kubálek v. r.

Ing. Ilona Ptáčková, školní inspektorka

Ing. Ilona Ptáčková v. r.

PhDr. Renáta Ševčíková, školní inspektorka

PhDr. Renáta Ševčíková v. r.

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Haláková v. r.

Ing. Hana Šarounová, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Šarounová v. r.

Mgr. Miroslava Florianová, přizvaná osoba
- odbornice na etopedická zařízení

Mgr. Miroslava Florianová v. r.

Mgr. Michaela Hejná, přizvaná osoba
- zástupkyně zřizovatele MŠMT

Mgr. Michaela Hejná v. r.

V Brně 10. února 2017

Datum a podpis ředitele školy a školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Karel Jakubál, ředitel

Mgr. Karel Jakubál v. r.

V Dřevohosticích 3. března 2017